

Joukkoliikennepalveluiden rahoitussuunnitelma ajokaudelle 2025-2026

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 229

41/08.01.00/2025

Seudullinen joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 2.9.2025 §:ssä 26 pyytänyt kannanotot vuoden 2026 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta Joensuun kaupunginhallitukselta sekä Kontiolahden ja Liperin kunnilta 25.9.2025 mennessä.

Vuoden 2026 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksen laadinnassa on huomioitu:

- kilpailutettujen kohteiden 2 (Joensuu Hammaslahti/Liperi) ja 3 (Joensuu-Kontiolahti) kustannusvaikutukset liikennöintikorvauksiin koko vuoden osalta tarjouskilpailun mukaisella palvelutasolla,
- Joensuun kaupungin talouden sopeutustavoite joukkoliikenteelle ja
- Ely-keskuksen rahoitussuunnitelma ajokaudelle 2025-2026.

Uuden sopimuskauden alku 2.6.2025 alkaen liikennöintikohteissa 2 ja 3 lisää palvelujen ostokuluja. Sopimuksessa tuli käyttöön uusi sopimusmalli, jossa siirryttiin vuosihinnasta suoriteperusteisiin yksikköhintoihin. Kohteiden hintatasoon vaikuttaa myös yleinen kustannustason nousu sekä päästöttömän kaluston käyttöönotto.

Kontiolahden osalta huomioitavaa on, että Lehmon alueella kasvaneen joukkoliikenteen kysynnän vuoksi lisätään tarjontaa ja on saatu puolen tunnin vuoroväli alueille, jotka palvelutasomäärittelyssä ovat kilpailutasolla.

Kuntalaskutus kasvaa talousarvioehdotuksen mukaan yhteensä 325 000 euroa. Liikennöinnin tuottojen ja kulujen erotus ennen kuntalaskutusta tulee talousarvioehdotuksen mukaan olemaan 6 626 500 euroa vuonna 2026. Toimintakate heikkenee yhteensä 1 425 000 euroa verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Tästä kohdistuu Joensuulle 1,1 miljoonaa euroa, Kontiolahdelle 168 000 euroa ja Liperille 157 000 euroa.

Tarkemmat selvitykset seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta vuodelle 2026 on kuvattu liitteessä 1.

Talousarvioehdotus vuodelle 2026 on kunnittain seuraava (alv 0):

	Joensuu	Kontiolahti	Liperi	Yhteensä
Hallinto	482 000	92 000	73 000	647 000
Liikennöinti	4 540 000	838 000	602 000	5 980 000
Yhteensä	5 022 000	930 000	675 000	6 627 000

Kontiolahden kunnan osuus talousarviossa 2025 on 766 000 euroa. Talousarvioennuste vuodelle 2025 on 787 802 euroa.

ELY-liikenteen ja markkinaehtoisen liikenteen kustannustason nousuksi arvioidaan 40 000 euroa. Kontiolahden kunta on toimittanut oman kannanottonsa (liite 4) seudulliselle joukkoliikennejaostolle 2.9.2025 kokoukseen koskien ELY:n rahoitussuunnitelmaa vuosille 2025-2026 (liite 2). Kannanottoa valmisteltaessa on otettu huomioon kunnalle saapuneet kuntalaisten palautteet.

ELY-keskuksesta saapui sähköpostitse 29.8.2025 vastaus Kontiolahden kunnan lähettämään kannanottoon ja vastauksessa perustellaan kunnan maksuosuuden nousua yhteysvälien kilpailutuksella, uudella

kustannusjakomallilla ja lisäksi maksuosuutta nostaa korkeampi hankintahinta ja joukkoliikenteen arvonlisäverokannan muuttuminen 10 prosentista 14 prosenttiin. Lisäksi ELY-keskus toteaa kunnan kannanotossa mainituista Varparannan yhteyksistä, että aamuvuoro M-P Nurmes klo 5.20-Joensuu klo 7.50 on päätetty jättää hankkimatta, koska matkustajia on ollut todella vähän koko pitkällä yhteysvälillä. Vuoron matkustus on ELY-keskuksen mukaan koostunut lähinnä Joensuun kaupungin toimivalta-alueen sisäisistä matkoista. Lisäksi vuoroja siirrettiin kulkemaan vt 6 kautta, koska matkustustarve Varparantaan oli erittäin vähäinen (oheismateriaali 1-2).

Liitteenä:

- 1) Seudullinen joukkoliikennejaosto, pöytäkirjanote 2.9.2025 § 26
- 2) Joukkoliikenteen rahoitussuunnitelman ajokaudelle 2025-2026
- 3) Taulukko kuntaosuuksista 2025_Joukkoliikenne
- 4) ELY-keskuksen rahoitussuunnitelma ajokaudelle 2025-2026, Kontiolahden kunnan kannanotto

Oheismateriaalina:

- 1) Ely-keskuksen vastaus
- 2) Linjakuormitusraportti - Joukkoliikenne

Lisätietoja: kunnanjohtaja Jari Tuononen, p. 050 435 8700

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kannanottonaan seuraavaa:

Vuonna 2024 Kontiolahden kunta esitti seudulliselle joukkoliikennejaostolle silloisessa kannanotossaan, että talousarvion suunnitelmavuosien osalta käynnistetään kustannusten tarkastelu, ja sen tulisi olla nyt käynnissä. Tästä huolimatta kustannukset vuodelle 2025 ovat nousseet alkuperäisestä talousarviosta ja vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa kustannusten nousu on merkittävää.

Joukkoliikenteen lisääntyneet käyttäjämäärät ja kysyntä ovat positiivisia merkkejä siitä, että hyvin toimiva ja oikein sijoittunut joukkoliikenne on mahdollista saada myös kannattavaksi oikeilla toimenpiteillä. Kontiolahden kunta ehdottaa, että Joensuu, Kontiolahti ja Liperi tekisivät tiivistä kuntayhteistyötä, jolla yritettäisiin yhteisesti löytää ratkaisuja kustannusten laskemiseksi. Kontiolahden kunta haluaa perusteellisen selvityksen matkustajamääristä eri alueilla päätöksenteon tueksi ja on valmis tarkastelemaan mahdollisia vuorovähennyksiä tai aikataulumuutoksia kustannusten hillitsemiseksi. Kontiolahden kunta toivoo kriittiseen tarkasteluun yhteistyötä myös kuntarajojen yli. Tehtävien päätösten tulee aina perustua tarkkoihin selvityksiin ja kokonaisarvioon, mahdolliset säästöt ja toimenpiteet on tehtävä harkitusti ja kohdistettava oikein. Yhteenvetona Kontiolahden kunta toteaa, että joukkoliikenteen kustannustason nousu on talouden kantokykyyn nähden liian kova ja säästökohteita on löydyttävä kustannusten nousun rajaamiseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.